

Kutsal Yazılar Srisi

İmanlının Ümudu

İncil'in Slanikliler Bölümleri Üzerine bir Yorum

Can Nurođlu

İmanlının Umudu

[Can Nurođlu](#)

Telif Hakkı/Copyright Can Nurođlu, 2017

E-Kitap [Hristiyan Kitaplar](#) tarafından yapıldı. Daha fazla ücretsiz kitap indirmek için [sitemize ziyaret edin](#).

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

İçindekiler

ÖNSÖZ

1.SELANİKLİLER'E GİRİŞ

TASLAK

PAVLUS'UN SEVİNCİ

PAVLUS'UN YÜREĞİ

PAVLUS'UN AVUNTUSU

KUTSAL BİR YAŞAM

MESİH'İN DÖNÜŞÜ

SON ÖĞÜTLER

2.SELANİKLİLER'E GİRİŞ

TASLAK

RAB'BİN ADALETİ

RAB'BİN GÜNÜ

SON BUYRUKLAR

KAYNAKÇA

ÖNSÖZ

Umut çok önemli bir kelime ve kavramdır. Felaket ve facia karşısında insan her türlü yaşama tutunabilir ama umudunu kaybettiği anda kendisi de kayıptır. Ne için yaşadığını bilmeyen insan çok acınacak bir haldedir çünkü onu daha parlak bir geleceğe yönelten ışık sönmüşse o zaman hayatın bir anlamı kalmıyor ve kapkaranlığa gömülüyor. Mesih imanlısı olan bizler ise asla umutsuz değiliz. Ne için yaşadığımızı bilmenin yanı sıra dünyanın sonunda bizleri neler beklediğini de açık ve net bir şekilde Kutsal Kitap'ta okuyabiliyoruz. Böylece durum ne olursa olsun ümitsizliğe kapılmamıza gerek yok.

Baştan beri mübarek umudumuz, inancımızın odak noktasını oluşturmuştur (Titus 2:13). İncil'de özellikle Elçi Pavlus bir çok yerde bu 'umut'tan söz eder (bkz. Romalılar 5:2-5, 8:24-25, 1.Korintliler 13:13). Peki umut derken neyi kastediyor? Tanrı'nın vaatlerine dayanarak İsa Mesih'in görkemli dönüşü ve akıbetinde gerçekleşecek muazzam yenilikler: Yeni bedenler, yeni bir dünya düzeni, yeni bir gök ve yeryüzü. Aslında Mesih'in geri dönüşü, ölümü ve dirilişini izlemekle beraber Mesih'in ilk gelişiyle aynı öneme sahiptir. Mesih'in geri dönüş gerçeği sadece inancımızın varış yeri değil, aynı zamanda lokomotifidir. Nitekim Mesih geri dönmeyecekse ve ölümden sonra hiçbir şey olmayacaksa, boşuna iman etmişiz demektir (1. Korintliler 15:14-19). Aksine karşılaştığımız tüm zorluklara rağmen umudumuz hep yenileniyorsa o zaman her geçen gün daha da güçlü ve dirençli bir imana sahibiz demektir (2. Korintliler 4:16-18).

Bu mektuplarda Pavlus zaman zaman ümitsizliğe kapılan Selanikli imanlılara hitap eder. Onlar baştan beri imanları yüzünden büyük zulümlere uğradılar. Pavlus da kendi isteği dışında oradaki imanlı topluluğunu çok erken bir aşamada bırakmak zorunda kaldı. Bunun üzerinde de aklarını karıştıran bazı sahte öğretmenler de aralarında Mesih'in ikinci gelişiyle ilgili yalan yanlış öğretiler ve rivayetler yaymaya başladılar. Başlarına gelenleri duyan Elçi Pavlus onlara beslediği büyük sevgiden ötürü onları hem yüreklendirmek ister hem de gerçek umutları olan Mesih'in ikinci gelişiyle ilgili bilgilendirmek ister.

Günümüzde bizler de çeşitli sıkıntılarla karşılaşabiliriz. Maddi veya ailevi sorunlar olsun, kişisel veya toplumsal belirsizlikler olsun, zaman zaman bunlar taşıyamayacak kadar büyük bir yük oluşturabilir yüreğimizde. Fakat Mesih'in pek yakında dönüp her şeyi düzeltereği vaadi akla getirdikçe yükümüz hafifler ve önümüzdeki zorlukların üstesinden geçmek için yeni güce kavuşuruz. Dahası İsa Mesih'in şimdiden Ruhu aracılığıyla hemen yanı başımızda olduğunu anımsadıkça her konuda 'galiplerden üstün' olduğumuzun farkına varıyoruz (Romalılar 8:37).

Şimdi okumakta olduğunuz eser İncil'in 1. ve 2. Selanikliler mektuplarının ayetlerini aktarmakla birlikte, üzerinde yapılan yorumlardan ibarettir. Elçi Pavlus ile birlikte duam şöyle: *'Umut kaynağı olan Tanrı, Kutsal Ruh'un gücüyle umutla dolup taşmanız için iman yaşamınızda sizleri tam bir sevinç ve esenlikle doldursun'*(Romalılar 15:13).

1.SELANİKLİLER'E GİRİŞ

Mektubun ilk ayetlerinden Mesih elçisi Pavlus'un bu mektubu Selanik kentinde yaşayan imanlılara yazdığını okuyoruz. Peki, Tarsuslu Pavlus'un Selanik şehriyle ilişkisi nasıl başladı? İncil'in Elçiler İşleri bölümünden okuduğumuz kadarıyla Pavlus ve yol arkadaşı Silas M.S. 49 yılında ikinci bir müjdeleme seyahatine çıktılar. En başta Pavlus Ege civarında müjdeyi yaymak istemesine karşın Rab'bin yönlendirmesiyle Avrupa'ya geçmeye karar aldı. Vardıkları ilk şehir Filipi'de bayağı maceralı bir zaman geçirdikten sonra o bölgenin başkenti olan Selanik'e ulaştılar.

A. SELANİK KİLİSESİ - Selanik dediğimizde hemen aklımıza gelen ilk şey – Atatürk'ün doğum yeri. Bugün dahi Selanik Yunanistan'ın ikinci en büyük şehridir. Aslında Selanik çok eskiden beri kurulu bir kentti. Rivayete göre Büyük İskender'in kız kardeşinin adına yapılmış ve ticari açıdan ideal konumundan dolayı hızla büyüdü ve bölgenin merkezi oldu. Pavlus'un döneminde Selanik çok büyük bir metropoldü. Ayrıca, Roma'dan "özgür bir kent" statüsüne sahipti yani kendi kendini yönetebiliyordu. Pavlus ikinci müjdeleme seyahatindeyken Filipi'den kovulduktan sonra Selanik'e geldi ve orada bir imanlı topluluğu kurmaya başladı (Elçilerin İşleri 17:1-10). Fakat, kısa bir süre sonra Yahudilerden kaynaklanan baskılardan ötürü, Pavlus oradan da ayrılmak zorunda kaldı ve Veriya'ya kaçtı. Sonra Atina'ya ve Korint'e de gitti. Bu sırada yeni kurulmuş Selanik topluluğunun büyük baskılara maruz kaldığını bilen Pavlus yanlarına yol arkadaşı Timoteos'u yolladı (1.Selanikliler 3:1-5). Elimizdeki mektubu yazarken Selanik'ten yeni dönen Timoteos'dan aldığı haberlere karşılık veriyordu.

B. MEKTUBUN AMACI – Selanik'teki topluluk yeni ve zayıf olduğu için Pavlus onlar için çok kaygı çekiyordu. Timoteos Pavlus'un yanına dönünce kilisenin ruhsal durumuyla ilgili iyi haber getirmekle beraber imanlıların kafalarını karıştıran bir takım sorularını da Pavlus'a iletti. Ondandır dolayı Pavlus hem onları yüreklendirmek amacıyla hem de özellikle İsa'nın ikinci gelişiyi ilgili olan sorularına cevap vermek amacıyla eline kalem alıp bu mektupla karşılığını gönderiyor. Elçi Pavlus, Selanik'ten ayrıldıktan bir kaç ay sonra, büyük olasılıkla Korint şehrindeyken onlara bu ilk mektubunu yazdı. (M.S. 50-51 civarında). Böylece bu mektup Pavlus'un İncil'de geçen en eski mektuplarından biri oluyor. Mektubun başından sonuna kadar Elçi Pavlus henüz tanıdığı Selanikli imanlılara beslediği büyük sevgiyi sergiliyor. Dediği gibi onlarla yalnız müjdeyi değil, kendi canını da paylaştı. Böylece kendi canı gibi sevdiği bu kardeşleri, uzaktan da olsa hep içten seviyor ve yüreğinde taşıyordu.

TASLAK

Pavlus'un Teşvikleri (1:1-3:13)

Pavlus'un şükranları (1:1-10)

Pavlus'un geçmişteki hizmeti (2:1-16)

Pavlus'un kaygıları (2:17-3:13)

Timoteos'un ziyareti (2:17-3:5)

Timoteos'un iyi haberi (3:6-13)
Pavlus'un Öğretileri (4:1-5:28)
Tanrı'nın kutsal isteği (4:1-12)
Kutsallık (4:1-8)
Sevgi (4:9-12)
Tanrı'nın Oğlunun gelişi (4:13-5:11)
Kilisenin Alınışı (4:13-18)
Dünyanın son günleri (5:1-11)
Tanrı'nın kutsal çağrısı (5:12-28)
Önderlerle ilgili (5:12-13)
Sıkıntıyla ilgili (5:14-22)
Pavlus'un son istekleri (5:23-28)

PAVLUS'UN SEVİNCİ

1.Selanikliler 1:1-10

1 *Pavlus, Silvanus ve Timoteos'tan Baba Tanrı'ya ve Rab İsa Mesih'e ait olan Selanik kilisesine selam! Sizlere lütuf ve esenlik olsun.*

2-3 *Dualarımızda sizleri anıyor, her zaman hepimiz için Tanrı'ya şükrediyoruz. İmanın ürünü olan etkinliğinizi, sevgiye dayanan emeğinizi ve Rabbimiz İsa Mesih'e bağladığınız umuttan kaynaklanan dayanıklılığınızı Babamız Tanrı'nın önünde durmadan anıyoruz.*

4 *Tanrı'nın sevdiği kardeşlerim, sizleri O'nun seçtiğini biliyoruz.*

5 *Çünkü yaydığımız Müjde yalnız sözle değil, kudretle, Kutsal Ruh'la ve büyük güvenle ulaştı. Nitekim aranızdayken sizin yararınıza nasıl yaşadığımızı bilirsiniz.*

6 *Siz de büyük sıkıntılara karşın, Kutsal Ruh'un verdiği sevinçle Tanrı sözünü kabul ederek bizi ve Rab'bi örnek aldınız.*

7 *Böylece Makedonya ve Ahaya'daki bütün imanlılara örnek oldunuz.*

8 *Rab'bin sözü sizden yayıldı. Tanrı'ya imanınızın haberi yalnız Makedonya ve Ahaya'ya değil, her yere ulaştı. Artık bizim bir şey söylememize gerek kalmadı.*

9 *Çünkü herkes bizi ne kadar iyi karşıladığınızı anlatıp duruyor. Yaşayan gerçek Tanrı'ya kulluk etmek, O'nun ölümden dirilttiği ve bizleri gelecek gazaptan kurtaran Oğlu İsa'nın göklerden gelişini beklemek üzere putlardan Tanrı'ya nasıl döndüğünüzü anlatıyorlar.*

AÇIKLAMA: Pavlus Selanikli kardeşlerle gurur duyuyordu. Çünkü karşılaştıkları büyük baskılar ve zulümlere karşın İsa Mesih'e olan sadakatlerinde bir zerre kadar eksilmediler. İlk Pavlus ve Silas (Silvanus) Selanik'e uğradıklarında bir kaç hafta boyunca Yahudilerin havrasında müjdeyi duyurdular. Yahudilerin bazıları iman

ettiyse de öteki uluslardan iman eden çok sayıda kişi vardı, özellikle ileri gelen kadınlardan (Elç.İşleri 17:4). Bunu gören Yahudiler onları kısılandı ve Pavlus'la arkadaşlarını şehirden kovmak için büyük bir kargaşa yarattılar. Böylece Pavlus'la Silas apar topar Selanik'i terk etmek zorunda kaldılar. İlerleyen aylarda Pavlus doğal olarak Selanikli kardeşlerin başına gelenleri çok merak etti. Durumlarını öğrenmek için yol arkadaşlarından biri genç Timoteos'u yanlarına gönderdi ve bir süre sonra ondan iyi haberler aldı. Her şeye rağmen Selanik topluluğu ayaktaydı, dahası, her geçen gün daha da güçleniyordu ve bölgedeki diğer topluluklara da büyük teşvik kaynağı oluyordu.

Mektubun girişinde Timoteos'tan güzel haberleri dinleyen Pavlus'un olağanüstü sevincine tanık oluyoruz. Çünkü her gün dua ettiği Selanikli kardeşler beklediğinden daha güçlü ve sadık çıktılar. İlk ayetlerde Pavlus onlardaki iman, umut ve sevgiyi dile getirir. Ancak bu nitelikler havada kalmış şeyler değil, pratik hayata geçmiş etkin ve güçlü unsurlara dönüşmüştü. İmanları ve sevgileri büyük etkinlik kazanıp güçlü bir umutla sonuçlanmıştı. Bundan gerçek bir iman doğru işlerle, hakiki sevginin güzel amellerle taçlanması gerektiğini anlıyoruz, yoksa sözde iman hiç bir işe yaramıyor (Yakup 2:14-26). Aynı şekilde gerçekten Mesih'in müjdesini kabul eden imanlının hayatında Kutsal Ruh'un etkinliği görülmesi gerekir. Ne yazık ki günümüzde bir çok kişi yalnız 'sözle' imanlıdır çünkü hayatlarında Kutsal Ruh'un hiç bir belirtisi yoktur (1.Korintliler 12:7). Ama gerçekten iman ettiysek Kutsal Ruh bizi içten değiştirmeye başlar ve hayatımızda gözle görülür bir fark yaratmaya başlar.

Sonra Pavlus bir az nostaljik bir şekilde Selanikli kardeşlerin kendisini nasıl kabul ettiklerini hatırlar. İlk müjdeyi kabul ettikleri günden beri sıkıntılara maruz kalmalarına rağmen Selanikli imanlılar Rab'bi ve Elçi Pavlus'u her konuda örnek almaya başladılar. Sonrasında da Selanik Topluluğu bölgedeki diğer topluluklara da harika bir örnek sergileyip büyük teşvik kaynağı oldular. Çünkü herkes onlardaki büyük değişimi görebiliyordu. Eskiden putperestçe yaşayan oradaki insanların Mesih'e iman ettikten sonra ne denli farklılaştıklarını gözlemlediler. İşte burada müjdenin gücünü görebiliyoruz. Selanik'te gerçekleşen bu mucize Pavlus'un eseri değildi, Kutsal Ruh'un işiydi. Onları ayakta tutan, her yönden değiştiren ve tüm bölgeye örnek bir topluluk yapan Kutsal Ruh'tu. Aynı şekilde bugün aynı Kutsal Ruh her birimizin hayatında ve topluluklarımızda etkinliğini göstermek istiyor. Kendisine tam olarak teslim olursak bizi her yönden değiştirip, herkesin gıptayla bakacak kutsal bir Mesih ailesi yapacak güçtedir.

PAVLUS'UN YÜREĞİ

1.Selanikliler 2:1-20

- 1 Kardeşler, yaptığımız ziyaretin boşa gitmediğini siz de biliyorsunuz.*
- 2 Bildiğiniz gibi, daha önce Filipi'de eziyet görmüş, aşağılanmıştık. Ama şiddetli karşı koymalara rağmen, tanrısal Müjde'yi duyurmak için Tanrımız'dan cesaret aldık.*
- 3 Çağrımız yalana ya da kirlili bir amaca dayanmıyor; bunun hileli bir yönü de yoktur.*
- 4 Tersine, Tanrı tarafından Müjde'yi emanet almaya layık görüldüğümüz için, insanları değil, yüreklerimizi sınavan Tanrı'yı hoşnut edecek biçimde konuşuyoruz.*
- 5 Bildiğiniz gibi, hiçbir zaman pohpohlayıcı sözlerle ya da açgözlülüğü örten bir maskeyle gelmedik. Tanrı buna tanıktır.*
- 6 İnsanlardan -ne sizden ne başkalarından- gelecek övgünün peşinde de değildik.*
- 7 Mesih'in elçileri olarak ağırlığımızı hissettirebilirdik. Ama çocuklarını bağrına basan bir anne gibi şefkatle davrandık.*
- 8 Sizlere öylesine gönülden bağlanmıştık ki, sizinle yalnız Tanrı'nın Müjdesi'ni değil, kendi canlarımızı da paylaşmaya razıydık. Çünkü sizi o denli çok sevdik!*
- 9 Evet, kardeşler, nasıl uğraşp didindiğimizi anımsarsınız. Hiçbirinize yük olmamak için gece gündüz çalıştık, Tanrı'nın Müjdesi'ni duyurduk.*
- 10 İman eden sizlere karşı davranışımızın ne denli kutsal, adil, kusursuz olduğuna siz tanıksınız; Tanrı da buna tanıktır.*
- 11 Bildiğiniz gibi, bir baba çocuklarına nasıl davranırsa, her birinize öyle davrandık.*

12 *Sizi yüreklendirdik, teselli ettik; sizleri egemenliğine ve yüceliğine çağıran Tanrı'ya yaşar biçimde yaşamaya özendirdik.*

13 *Tanrı'ya sürekli şükretmemiz için bir neden daha var: Tanrı sözünü bizden duyup kabul ettiğiniz zaman bunu insan sözü olarak değil, gerçekte olduğu gibi, Tanrı sözü olarak benimsediniz. Siz imanlılarda etkin olan da bu sözdür.*

14 *Çünkü kardeşler, siz Tanrı'nın Yahudiye'de bulunan ve Mesih İsa'ya bağlı olan kiliselerini örnek aldınız. Onların Yahudiler'den çektiği sıkıntıların aynısını siz de kendi yurttaşlarınızdan çektiniz.*

15-16 *Rab İsa'yı ve peygamberleri öldüren, bize de zulmeden Yahudiler'dir. Öteki uluslardan olanlarla konuşmamızı ve böylece onların kurtulmasını engellemekle Tanrı'nın hoşnutsuzluğuna yol açıyor ve bütün insanlara karşı geliyorlar. Böylece durmadan günahlarına günah katıyorlar. Sonunda Tanrı'nın gazabına uğradılar.*

17 *Kardeşler, kısa bir süre için düşüncede olmasa da bedende sizden irak düştük. Ama büyük bir özlemle yüzünüzü yeniden görmek için çok çaba gösterdik.*

18 *Evet, yanınıza gelmek istiyorduk. Hele ben Pavlus, bunu birkaç kez istedim. Ama Şeytan bize engel oldu.*

19 *Umudumuz, sevincimiz kimdir? Rabbimiz İsa geldiğinde O'nun önünde övüneceğimiz zafer tacı nedir? Siz değil misiniz?*

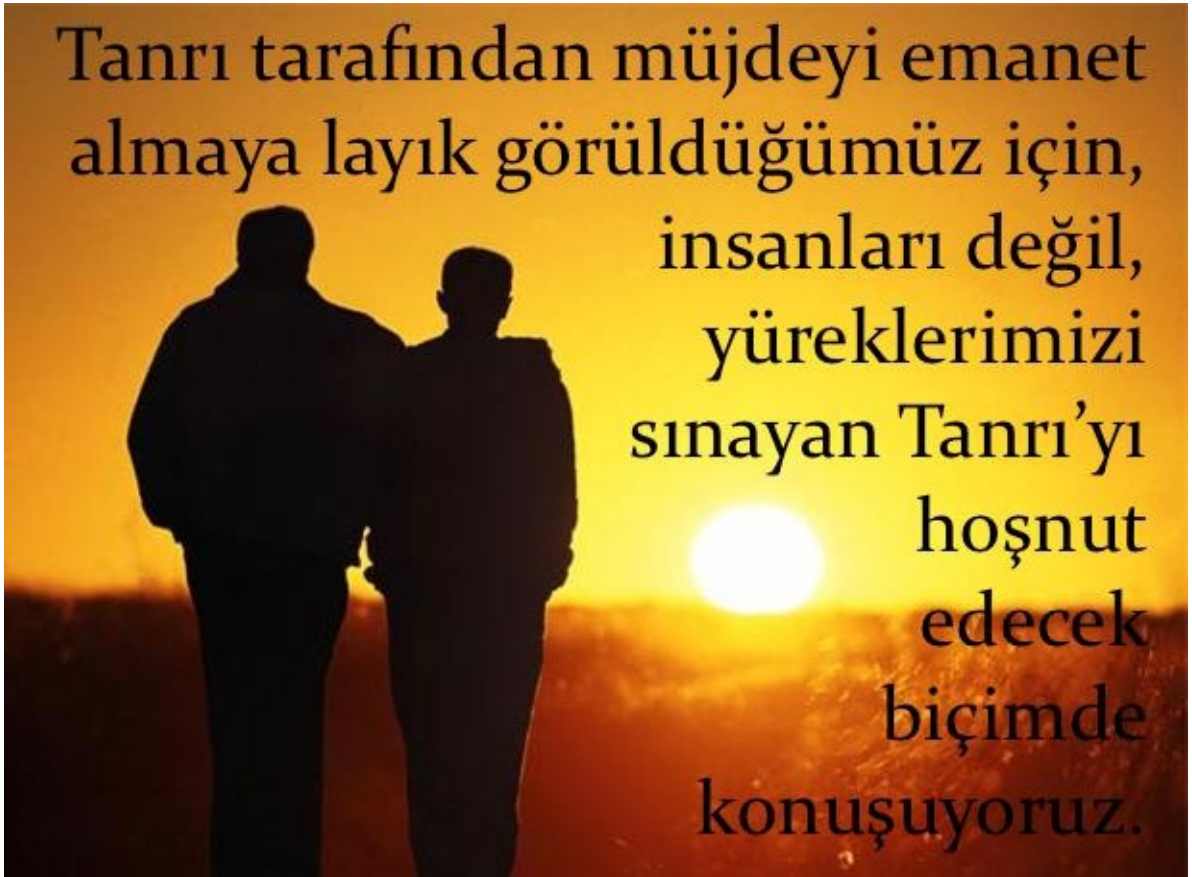
20 *Evet, övüncümüz ve sevincimiz sizsiniz.*

AÇIKLAMA: Bu bölümde Pavlus'un Selanikli kardeşlere ne kadar büyük bir yürek taşıdığını görüyoruz. Belli ki aralarından kovulduktan sonra Yahudiler Pavlus ile ilgili pek çok iftira dolu söylenti yaydılar, o yüzden baştan beri onlara karşı nasıl davrandığını hatırlatmak ister. Selanik'e gelmeden önce Pavlus ile Silas Filipi şehrinde bayağı hırpalandılar. Dayak yiyip hapse atıldılar. Yine de Rab geceleyin bir deprem yaratarak onları da gardıyanı da kurtardı. Ertesi gün ayrılıp yollarına devam ettiler. Başlarına gelen büyük sıkıntılara rağmen Selanik'e varınca yine de büyük cesaretle müjdeyi duyurmaya devam ettiler. Bazılarının yaptığı gibi ya da ileri sürdükleri gibi, Pavlus'la arkadaşları hizmetlerini hiç bir zaman yalana ya da kirli bir amaca dayandırmadılar. Dahası işlerini insanların gözüne girmek için değil, hep Tanrı'nın beğenisini kazanmak için yaptılar. Daha çok kişi kazanmak için ya da yanlarına çekmek için hiç bir zaman pohpohlayıcı sözlere ya da yöntemlere başvurmadılar. Çünkü onlar Tanrı'dan başka kimsenin övgüsü peşinde değildiler. Kısacası Yahudilerin ve günümüzde de bazılarının iddia ettiği gibi Pavlus müjdeyi kişisel bir çıkar için asla kullanmadı.

Ardından Pavlus onlara ilk geldiğinde nasıl yaklaştığını anımsatır. Yeri geldiğinde Pavlus Selanikli kardeşlere bir anne şefkatiyle yaklaştı. Onlara sadece Mesih'in gerçeklerini öğretmekle kalmayıp kendi canını da paylaşıyordu. Anlaşılan çok kısa bir sürede aralarında çok güçlü bir sevgi bağı oluştu. Tabi ki bu süre

zarfında Pavlus'un kişisel ihtiyaçları da vardı ama bu konuda hiç bir zaman Selanikli kardeşlere yük olmak istemedi. Aksine kendi elleriyle gece gündüz çalışmayı tercih ederdi. Böylece kendileri de Pavlus'un ne denli samimi ve dürüst davrandığına şahit oldular. Aynı zamanda, Pavlus yeri geldiğinde Baba gibi de davranırdı, yani Selanikli kardeşleri cesaretlendirip Rab'be yaraşır bir hayat sürmelerine teşvik oluyordu. Baba gibi onlara doğru yolu göstererek, yeri geldiğinde disiplin uygular, yeri geldiğinde kucaklardı. Aslında bu ayetlerde kilisede hizmet edenlerin sergilemesi gerek tutumu çok net bir şekilde görebiliyoruz. Özellikle tutarlı ve dengeli bir yaklaşımın önemini fark edebiliyoruz. Her zaman yufkalı yürekli olmamak lazım, gerektiğinde Rab'bin terbiyesini göstermekten çekinmemeliyiz. Fakat sonuç olarak yaptığımız her şey sevgi çerçevesinde gerçekleşmelidir.

Sonraki ayetlerde Pavlus Selanikli kardeşlerin sergiledikleri olgunluğu över. Pavlus'u ilk dinlediklerinden beri sözlerini her hangi bir insanın sözü olarak değil doğrudan Tanrı'dan gelen sözler olarak kabul ettiler. Neticede karşılaştıkları tüm zulümlere karşı ayakta kalmalarının önemli faktörlerinden biri de Rab'bin Sözüne olan bağlılıklarıydı. Çünkü ardından akıllarını karıştırmaya çalışan sahte öğretmenler de geldi. Bunlar onlara müjdeyi ileten Pavlus'u eleştirdiler. Ama Selanikliler buna aldırmadılar çünkü kabul ettikleri müjdenin Pavlus'un sözü değil Tanrı'nın Sözü olduğuna emindiler. İşte bu yüzden Pavlus onlarla gurur duyuyor. Nitekim insanların kendisi hakkında ne düşündükleri hiç umurunda değildi. Ama kardeşlerinin ayakta kalması her şeyden daha önemliydi. İşte Mesih'e uygun bir önderin yüreği böyle olur.

PAVLUS'UN AVUNTUSU

1.Selanikliler 3:1-13

1-3 İşte bu özleme daha fazla dayanacak halimiz kalmayınca Atina'da yalnız bırakılmaya razı olduk ve Mesih'in Müjdesi'ni yayan Tanrı emektaşı kardeşimiz Timoteos'u yanınıza gönderdik. Bu sıkıntılardan ötürü kimse sarsılmasın diye sizi imanda güçlendirip yüreklendirmesini istedik. Sıkıntılardan geçmek için belirlendiğimizi siz de biliyorsunuz.

4 Çünkü sıkıntı çekeceğimizi önceden, daha yanınızdayken söylemiştik. Bildiğiniz gibi, öyle oldu.

5 Bu nedenle ben de daha fazla dayanamadım; acaba Ayartıcı bir yolunu bulup sizi ayarttı mı, emeğimiz boşa mı gitti diye iman durumunuzu öğrenmek için Timoteos'u gönderdim.

6 Ama yanınızdan henüz dönen Timoteos, imanınıza, sevginize ilişkin bize güzel haberler getirdi. Bizi her zaman iyi anılarla hatırladığınızı, sizi görmeyi özlediğimizi kadar sizin de bizi özlediğinizi söyledi.

7 Bu nedenle kardeşler, bütün çile ve sıkıntılarımız arasında, imanınızdan ötürü sizinle teselli bulduk.

8 Çünkü siz Rab'be bağlı kalırsanız, biz asıl o zaman yaşarız.

9 Tanrımız'ın önünde sizden ötürü büyük sevinç duymaktayız. Buna karşılık Tanrımız'a sizin için yeterince nasıl şükredebiliriz?

10 Sizinle yüz yüze görüşmek, iman konusundaki eksiklerinizi tamamlamak için gece gündüz var gücümüzle dua ediyoruz.

11 Babamız Tanrı'nın kendisi ve Rabbimiz İsa kavuşmamız için yolumuzu açsın!

12 Rab birbirinize ve bütün insanlara beslediğiniz sevgiyi, bizim beslediğimiz sevgi ölçüsünde çoğaltıp artırsın!

13 Öyle ki, Rabbimiz İsa bütün kutsallarıyla geldiğinde, Babamız Tanrı'nın önünde kutsallıkta kusursuz olmanız için yüreklerinizi pekiştirisin.

AÇIKLAMA: Mektubun başından beri Elçi Pavlus'un Selanikli kardeşlerine duyduğu büyük özleme tanık olduk. Yahudilerin dedikodu ve baskıları yüzünden Selanik'ten ayrıldıktan sonra Pavlus yakınında bulunan Veriya kentine devam etti. Orada yine havrada müjdeyi duyurmaya başladı fakat kısa bir süre sonra Selanik'ten gelen bazı Yahudilerin ortalığı karıştırması sonucunda Pavlus yine kaçmak zorunda kaldı. Bazı kardeş onu Atina'ya götürdü ama takım arkadaşları geride kaldı. Bu sırada Selanik topluluğu için büyük kaygı çeken Pavlus yol arkadaşı Timoteos'un Selanik'e gitmesi için talimat gönderdi. Atina'da zorlu bir süreç geçirdikten sonra Pavlus Korint'e devam etti ama Selanikli kardeşlerini çok merak

ediyordu. Acaba 'Ayartıcı' yani Şeytan onlara saldırıp tüm emeklerini boşa çıkarttı mı?

Aslında Pavlus onların başına ve kendi başına gelen sıkıntılara hiç şaşırıyordu. Hatta onlara baştan beri 'sıkıntılardan geçmek için belirlendiklerini' belirtmişti. Bununla ne demek istedi? Pavlus her yerde herkese Mesih'in müjdesini duyuruyordu ama iman etmek isteyenleri her zaman uyarırdı: İsa Mesih'in yolu çetindir! (bkz. Elç.İşleri 14:22). Mesih'in kendisi de ardından gelmek isteyenleri benzer şekilde temkin ederdi (Luka 14:25-33). İlk kilisenin tarihine baktığımızda pek çok açıdan sıkıntı çektiklerini görebiliyoruz: Kimi zaman Yahudi yetkililerden kimi zaman Roma devletinden zorluk yaşadılar. Peki Mesih'i izlemek neden bu kadar zor olsun? Yani kötü bir şey yapmıyoruz ki? Aslında bunun kökünde ruhsal savaş yatıyor. Mesih'e iman edip yolundan yürümeye başladığımızda biz İblis'e rest çekmiş oluruz. Şeytan'ın bakış açısından bizler kaçacağız o yüzden bizi Tanrı'ya kaptırmamak için bizi geri çekmek ya da en azında düşürmek için elinden geleni yapar. Aksi taktirde Mesih uğruna baskılara dayandıkça, her türlü denemenin üstesinden geldikçe imanda daha da güçleniriz. İşte bu yüzden Rab İblis tarafından sınanmamıza izin verir ki gerçekten kendisine ait olanlar belli olsun.

Selanik topluluğuna gelince onlar Şeytan'ın denemesini büyük başarıyla atlatmışlar. Selanik'ten henüz dönen Timoteos onların her şeye rağmen Rab'be sadık kaldıklarını anlattığında Pavlus için büyük teselli kaynağı oldu. Hatta onların imanından resmen yeni bir soluk aldığını belirtir: 'Çünkü siz Rab'be bağlı kalırsanız, biz asıl o zaman yaşarız.' Bu güzel haberlere karşın Pavlus'un yüreği şükranla dolup taşıyor. Tabii yakında yanlarına dönebilmek için Pavlus hala fırsat kolluyor. Ama şimdilik yanlarında olmazsa da Rab'bin gücüyle dimdik durduklarını duymak ona büyük avuntu oldu. Sonuç olarak Rab'bin sona kadar onları pekiştireceğine güveni var. Bizler de zaman zaman sıkıntılara maruz kalan kardeşler için endişelenebiliriz. Bu durumlarda Pavlus'un yaptığı gibi her şeyden çok İblis'in bütün baskılarına ve oyunlarına karşı direnebilmeleri için dua etmeliyiz. Çünkü Şeytan fiziksel olarak bize bir zarar verse bile önemli olan ruhsal olarak sonuna kadar güçlü durmamızdır. Gerçekten de kardeşlerimizin Mesih'te dimdik durduklarını duymaktan daha harika bir müjde yoktur.

Çünkü siz Rab'be bağlı kalırsanız, biz asıl o zaman yaşarız.

KUTSAL BİR YAŞAM

1.Selanıkliler 4:1-12

1 Kardeşler, nasıl yaşamanız, Tanrı'yı nasıl hoşnut etmeniz gerektiğini bizden öğrendiniz. Nitekim öyle yaşıyorsunuz. Son olarak bu konuda daha da ilerlemeniz için Rab İsa adına rica ediyor, yalvarıyoruz.

2 Rab İsa'nın yetkisiyle hangi buyrukları ilettiğimizi biliyorsunuz.

3 Tanrı'nın isteği şudur: Kutsal olmanız, fuhuştan kaçınmanız,

4-5 her birinizin, Tanrı'yı tanımayan uluslar gibi şehvet tutkusuyla değil, kutsallık ve saygınlıkla kendine bir eş alması

6 ve bu konuda haksızlık edip kardeşini aldatmamasıdır. Daha önce de söylediğimiz, sizi uyardığımız gibi, Rab bütün bu suçlardan ötürü insanları cezalandıracaktır.

7 Çünkü Tanrı bizi ahlaksızlığa değil, kutsal bir yaşam sürmeye çağırdı.

8 Dolayısıyla bu çağırışı reddeden kişi insanı değil, Kutsal Ruhunu veren Tanrı'yı reddetmiş olur.

9 Kardeşlik sevgisi konusunda kimsenin bir şey yazmasına gerek yoktur. Çünkü Tanrı birbirinizi sevmeyi öğretti.

10 Gerçekte bütün Makedonya'daki kardeşlerin hepsini seviyorsunuz. Kardeşler, rica ediyoruz, bu konuda daha da ilerleyin.

11 Size buyurduğumuz gibi, sakın bir yaşam sürmeyi, kendi işinize bakmayı, ellerinizle çalışmayı amaç edinin.

12 Öyle ki, kimseye muhtaç olmadan öbür insanların önünde saygın bir yaşam süresiniz.

AÇIKLAMA: Bu bölümde Pavlus bir kilise için en temel olan buyrukları vurgular: Kutsallık ve Kardeşlik Sevgisi. Kilise topluluğu çok kalabalık ve harika armağanlarla donatılmış olabilir fakat bu iki konuda güçlü değilse sınıfta kalır. Aslında Elçi Pavlus bu konularda kendi hayatında çok şeffaf bir örnek sergiledi. Selanikli kardeşler de onun emsaline çoğunlukla uydular ama yine de Pavlus bu temel buyrukların önemini vurgulamadan geçmek istemiyor. Hatta kutsallığa gelince çok net bir şekilde 'Tanrı'nın isteği budur!' diyor. İmanlılar bazı konu hakkında Tanrı'nın isteği midir değil midir tartışabilir fakat bazı konular çok açık ve nettir, ahlaksızlık bunlardan biridir. Pavlus imanlının her tür fuhuştan kaçınması gerektiğini vurgular. Burada 'fuhuş' diye çevrilen kelime orijinal Grekçe'de 'porneia'dır. Ne yazık ki günümüzde bu tür pislik o kadar yaygınlaştı ki her an her yerde karşımıza çıkabilir. Hatta bazısı bunu artık hayatın bir parçası olarak karşılar, nitekim çoğu filmde ve dizilerde sıradan hale gelmiş bile. Ama Mesih imanlıları olarak bu tür açık saçıklığa asla alışmamalıyız, aksine bunlara karşı direnmeli ve kendimizi koruma altına koymalıyız. İçinde yaşadığımız dünya şehvet tutkusuyla yanıyor olsa dahi biz günbegün kendimizi kutsal bir yaşama adamalıyız.

Kutsallık deyince aklımıza genellikle günahsız bir yaşantı gelir. Tabi bunu gerçekleştirmek mümkün olmadığı için çoğumuz hemen pes ederiz. Ama Kutsal Kitap'a göre kutsallık demek 'ayrı olmak', yani kendimizi günahattan ayırmakla beraber, aynı zamanda kendimizi Rab'be ayırmak demektir. Ne var ki günümüzdeki 'modern' kültürde insanlar istedikleri kişiyle birlikte olmakta özgür davranıyor ama bununla sadece başkalarının bedenlerini değil, kendi bedenlerini de aşağıladıklarının farkında değiller. Pavlus ise imanlının Rab'den emanet aldığı bedene sahip çıkması gerektiğini öğretir. Burada 'kendine bir eş alması' cümlesi aynı zamanda 'kendi kabına sahip çıkması' olarak çevrilebilir. Bizim bedenimiz Tanrı'ya tapınmak üzere yaratılan birer kaptır (2.Korintliler 4:7). Kutsal bir hizmet sunmamız için de kabımızın tertemiz olmasına dikkat etmeliyiz (2.Timoteos 2:20-22). Aynı zamanda kilise çerçevesinde diğer kardeşlerle olan ilişkimizde son derece saygılı ve ölçülü davranmamız gerektiğini unutmamalıyız. Neticede Tanrı'nın yakında tüm dünyayı özellikle bu tür günahlardan dolayı çok ağır bir şekilde yargılayacağını hatırlamalıyız. Bizler ise saygın ve kutsal bir yaşam sürmek üzere şehvet tutkusuyla değil Kutsal Ruh'la dolu dolu yaşamaya çağrıldık.

Son olarak Pavlus kardeşlik sevgisi konusuna da değinir. Ama bu konuda Selanikli kardeşlere pek bir şey söylemeye gerek duymuyor çünkü onlar doğal olarak birbirine büyük bir sevgiyle bağlandılar. İlginçtir ki birbirini hiç tanımayan

imanlılar bir araya geldiklerinde çok kısa bir sürede ısınabilir ve hep tanışıyormuş gibi geçinebilir. Neden? Çünkü Rab'bin sevgisi içimize dökülmüştür (Romalılar 5:5). Sonuç olarak Pavlus öğretisini şöyle özetler: Sakin bir yaşam sürmeye, kendi işinize bakmaya ve kendi ellerinizle çalışıp geçinmeye gayret edin. Bu neden önemli? Bazısı kardeşlik sevgisi deyince diğer herkes bana bakıp ihtiyaçlarımı gidermeli diye düşünür. Ama bu sevmek değil, sömürmek ve suiistimal etmektir. Pavlus'un bahsettiği sevgide ise saygınlık ve olgunluk vardır. Olgun bir imanlı kimseye muhtaç olmak yerine kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenmeli ve mümkünse gerçek anlamda mağdur durumda olan başkalarına destek olmaya çalışmalı. İşte bu tarz bir hayat herkes tarafından takdir edilir ve göklerdeki Babamızı hoşnut eder.

MESİH'İN DÖNÜŞÜ

1.Selanıkliler 4:13-5:11

13 Kardeşler, umudu olmayan öbür insanlar gibi kederlenmemeniz için, gözlerini yaşama kapamış olanlar konusunda bilgisiz kalmanızı istemiyoruz.

14 İsa'nın ölüp dirildiğine inanıyoruz. Aynı şekilde Tanrı, İsa'ya bağlı olarak gözlerini yaşama kapamış olanları da O'nunla birlikte geri getirecektir.

15 Rab'bin sözüne dayanarak diyoruz ki, biz yaşamakta olanlar, Rab'bin gelişinde hayatta olanlar, gözlerini yaşama kapayanların önüne asla geçmeyeceğiz.

16 Rab'bin kendisi, bir emir çağrısıyla, başmeleğin seslenmesiyle, Tanrı'nın borazanıyla gökten inecek. Önce Mesih'e ait ölümler dirilecek.

17 Sonra biz yaşamakta olanlar, hayatta olanlar, onlarla birlikte Rab'bi havada karşılamak üzere bulutlar içinde alınıp götürüleceğiz. Böylece sonsuza dek Rab'le birlikte olacağız.

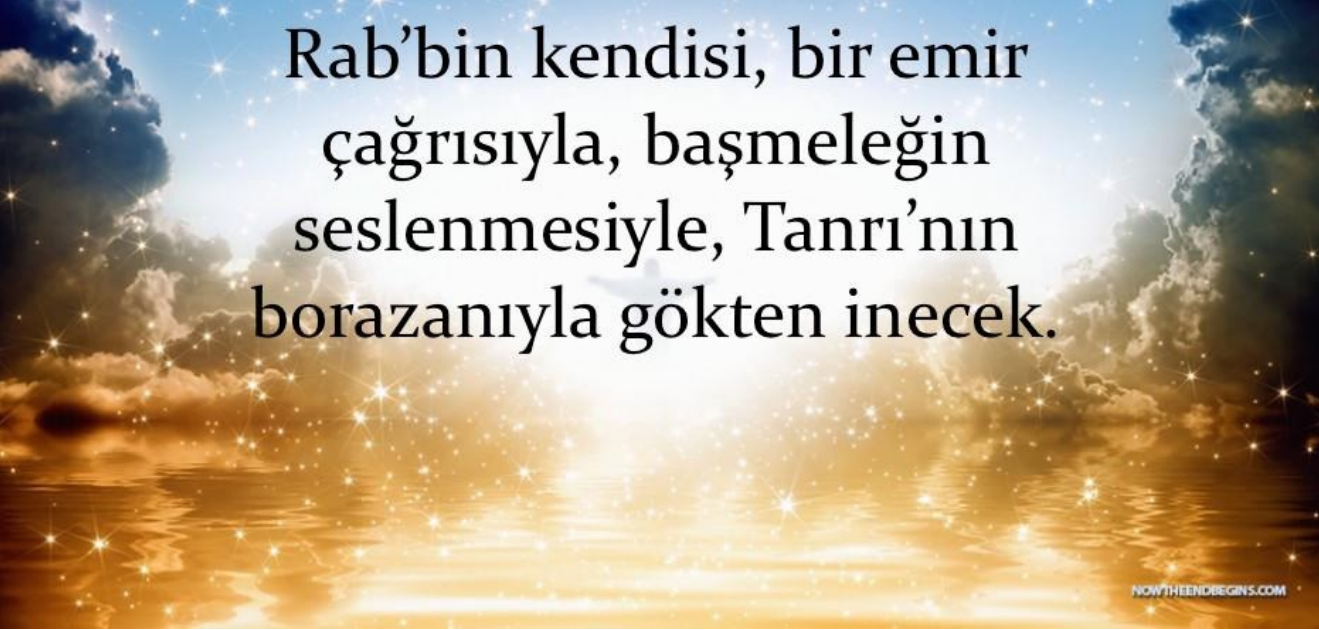
18 İşte birbirinizi bu sözlerle teselli edin.

- 5:1** *Kardeşler, bu olayların zamanı ve tarihi konusunda yazmaya gerek yoktur.*
- 2** *Çünkü siz de çok iyi bilirsiniz ki, Rab'bin günü gece hırsız nasıl gelirse öyle gelecektir.*
- 3** *İnsanlar, «Her şey esenlik ve güvenlik içinde» dedikleri bir anda, gebe kadının birden sancılanması gibi, ansızın yıkıma uğrayacak ve asla kaçamayacaklar.*
- 4** *Ama kardeşler, siz karanlıkta değilsiniz ki, o gün sizi hırsız gibi yakalasin.*
- 5** *Hepiniz ışık çocukları, gündüz çocuklarıdır. Geceye ya da karanlığa ait değiliz.*
- 6** *Öyleyse başkaları gibi uyumayalım, ayık ve uyanık olalım.*
- 7** *Çünkü uyuyanlar gece uyur, sarhoş olanlar da gece sarhoş olurlar.*
- 8** *Gündüze ait olan bizlerse, iman ve sevgi zırhını kuşanıp başımıza miğfer olarak kurtuluş umudunu giyerek ayık duralım.*
- 9** *Çünkü Tanrı bizi gazaba uğrayalım diye değil, Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla kurtuluşa kavuşalım diye belirledi.*
- 10** *Mesih bizler için öldü; öyle ki, ister uyanık ister uykuda olalım, O'nunla birlikte yaşayalım.*
- 11** *Bunun için şimdi yaptığınız gibi, birbirinizi yüreklendirip ruhça geliştirin.*

AÇIKLAMA: İncil'in temel öğretilerinden biri İsa Mesih'in kendisine iman edenleri yanına almak için geri döneceği gerçeğidir (Yuhanna 14:1-3). Mesih göğe alındıktan sonra iki melek bulutlara bakıp duran havarilerin yanına gelip 'İsa, göğe çıktığını nasıl gördünüzse, aynı şekilde geri gelecektir' dediler (Elç.İş 1:11). Baştan beri Mesih'in ne zaman ve ne şekilde geri döneceği mevzusu hep büyük merak konusu olmuştur. Öğrenciler İsa'nın her an döneceğine inanıyorlardı fakat zaman geçtikçe ve imanlılardan bazısı ölünce soru işaretleri birikmeye başladı. Selanikli kardeşler de bu konuyu çok merak ediyorlardı çünkü kilisenin bazı üyesi vefat etti bile. Elçi Pavlus öncelikle ölmüş kardeşleri için imansızlar gibi ümitsizce yas tutup kederlenmelerine gerek yok diye yazıyor. Neden? Çünkü İsa nasıl ki ölümü yenip dirildiyse, O'na iman eden herkes aynı şekilde dirilecektir. Dahası, vefat eden imanlıların ruhları ölür ölmez Rab'bin huzuruna geçiyorlar ve orada Mesih'in görkemli dönüşünü bekliyorlar. Böylece Mesih yeryüzüne geri geldiği zaman onlar da beraberinde gelecekler ve bedenleri dirilip ruhlarına kavuşacaktır. O sırada yaşamakta olan imanlılar da ansızın Rab'bin yanına alınacaklar. Böylece hem ölmüş imanlılar hem yaşayan imanlılar hep birlikte İsa Mesih'in huzurunda toplanacak. Ayrıca, 1.Korintliler 15:51-52'ye göre o anda hepimiz değiştirilip çürümez bir beden giyeceğiz. Sonuç olarak o andan itibaren hep Mesih'le birlikte olacağız, o yüzden geldiğinde ister ölmüş olalım ister yaşıyor olalım, merak edecek hiç bir şey yoktur.

Şimdi Pavlus'un Mesih'in ikinci gelişiyle yazdığı ayrıntılara dikkat edersek İsa'nın daha önce söylediği sözlerle birebir örtüştüğünü görebiliyoruz. Pavlus Mesih'in bir emir çağrısıyla, başmeleğin seslenmesiyle, Tanrı'nın borazanıyla gökten inip imanlıları yanına alacağını belirtiyor. Matta 24:30-31 ayetlerinde de Mesih dönüşünü benzer sözlerle tarif eder. O bölümde ise Mesih ikinci gelişinden hemen önce dünyanın genelinde yaşanacak kaoslu bir süreci anlatır. Daniel'den bu sıkıntı döneminin yedi yıl süreceğini de anlıyoruz (Daniel 9:24-27). Bu yüzden bazı yorumcu Mesih'in bu yedi yıllık süreçten önce kilisesini yanına almak için geleceğini düşünür. Yedi yıllık sürecin sonunda ise artık yeryüzüne inip krallığını kurmak için tekrar gelecektir. Başka yorumcular ise Mesih'in bu yedi yıllık sürecin sonunda gelip önce kilisesini yanına alacağını ve sonra onlarla birlikte yeryüzüne ineceğini düşünür. Aslında tam olarak nasıl olacağına yüzde yüz emin olmak mümkün değil. Elçi Pavlus da Mesih'in gelişi sürpriz olacağını hatırlatır, yani günü ve saati tam olarak kestirmek imkansız. İsa Mesih de aynısını söyledi, çünkü günü bilseydik her an gelişi için ayık ve uyanık durmazdık (Matta 24:36-41). O yüzden tam olarak ne zaman geleceğini merak etmek yerine kendimizi günbegün hazırlamaya bakmalıyız.

İlerleyen ayetlerde Pavlus da buna odaklanıyor. Bizim karanlığa, yani Şeytan'ın hükümrana, ait olmadığımızı hatırlatarak esas Tanrı'nın çocukları olarak pak ve kutsal bir yaşam sürmeye dikkat etmemiz gerektiğini vurgular. İblis'in büyüü altındaki insanlar karanlıkta uyur gezenler gibi her tür pisliğin içinde yaşıyorlar. Gözleri açılmış olan bizler ise bu karanlığa karşı direnmek üzere Rab'bin silahlarını kuşanmalıyız (Efesliler 6:10-18). Burada Pavlus iman ve sevgi zırhından ve kurtuluş umudumuzu temsil eden miğferden söz eder. Şunu unutmamalıyız ki biz bir savaşın ortasındayız o yüzden sürekli ayık ve uyanık olmalıyız. Ama en güzel tarafı şu ki şimdiden kimin mücadeleyi kazanacağını biliyoruz. Böylece bu dünyada bizim başımıza neler gelirse gelsin, Rab bizi kurtaracağına söz verdi. Bu yüzden kayıplarımız da olsa büyük cesaretle savaşabiliriz çünkü günün sonunda hep birlikte zaferli Rab'bimizin huzurunda toplanacağımız kesindir.

Rab'bin kendisi, bir emir
çağrısıyla, başmeleğin
seslenmesiyle, Tanrı'nın
borazanıyla gökten inecek.

NOWTHEENDBEGINS.COM

SON ÖĞÜTLER

1.Selanikliler 5:12-28

12 Kardeşler, aranızda çalışanların, Rab yolunda önderlik edip öğüt verenlerin değerini bilmenizi rica ederiz.

13 Yaptıkları işten ötürü onlara sınırsız saygı, sevgi gösterin. Birbirinizle barış içinde yaşayın.

14 Size yalvarınız, kardeşler, boş gezenleri uyarın, yüreksizleri cesaretlendirin, güçsüzlere destek olun, herkese karşı sabırlı olun.

15 Sakın kimse kötülüğe kötülükle karşılık vermesin. Birbiriniz ve bütün insanlar için her zaman iyiliği amaç edinin.

16 Her zaman sevinin.

17 Sürekli dua edin.

18 Her durumda şükredin. Çünkü Tanrı'nın Mesih İsa'da sizin için istediği budur.

19 Ruh'u söndürmeyin.

20 Peygamberlik sözlerini küçümsemeyin.

21 Her şeyi sınavın, iyi olana sınımsız tutun.

22 Her çeşit kötülükten kaçın.

23 Esenlik kaynağı olan Tanrı'nın kendisi sizi tümüyle kutsal kılsın. Ruhunuz, canınız ve bedeniniz Rabbimiz İsa Mesih'in gelişinde eksiksiz ve kusursuz olmak üzere korunsun.

24 *Sizi çağırın Tanrı güvenilirdir; bunu yapacaktır.*

25 *Kardeşler, bizim için dua edin.*

26 *Bütün kardeşleri kutsal öpüşle selamlayın.*

27 *Rab adına buyuruyorum, bu mektup bütün kardeşlere okunsun.*

28 *Rabbimiz İsa Mesih'in lütfu sizinle birlikte olsun.*

AÇIKLAMA: Mektubun sonuna geldiğinde Elçi Pavlus bir kaç önemli konuya daha değiniyor. Öncelikle Selanikli kilise topluluğu üzerinde atanan önderlere saygı duymaları gerektiğini vurgular. Pavlus bir kilise topluluğu kurduğu zaman ilk fırsatta üzerlerinde bir önderlik heyeti belirlerdi (Elç.İşleri 14:23). Bunlara yaşadıkları tecrübeden dolayı 'ihtiyar' ve üstlendikleri görevden dolayı 'gözetmen' isimleri verilirdi. Mesih'in halkı olan kilise topluluğuna göz kulak olmak gerçekten büyük bir sorumluluktur. Kilise üyeleri bir az sitemkar veya saygısızlar da bu zorluk ikiye katlanır. O yüzden Pavlus henüz yeni kurulmuş Selanik kilisesi üzerinde önderliğe başlayan kardeşlere sahip çıkmalarını rica eder. Aynı zamanda şunu unutmamalıyız ki mükemmel önder diye biri yoktur. Karakterlerinde eksiklik ve hizmetlerinde aksilik de olabilir fakat yine de üstlendikleri kutsal sorumluluktan ötürü onlara saygı duymalıyız. Çünkü ancak bu şekilde toplulukta barış olur. Yoksa önderlerinin değerini bilmeyen topluluk her zaman sıkıntı yaşar (bkz. İbraniler 13:17).

Sonra Pavlus bir kaç öğüt daha verir: Boş gezenleri derken çalışmayı reddedip ortada dolaşıp duran bazılarını kastediyor. Kilisede bunun gibilerini ne yapacağız? Öncelikle uyaracağız, azarlayacağız ve gerekirse uzaklaştıracamız (2.Selanikliler 3:6). Sonra yüreksizlerden bahseder. Buradaki söz tam olarak "küçük ruhlu" yani ezilmiş kimseler demek. İster zorlu geçmişlerinden ister içinde buldukları kötü şartlardan dolayı teşviki kırılmış kişiler de var kilisede. Onları teselli etmeliyiz. Ardından güçsüzlere değinir. Bu söz hasta anlamına da gelebilir. Yani gücü ya da sağlığı tamamen tükenmiş biri söz konusudur. Bunun gibi durumda olanlara ne yapmalıyız? Onları tutup kaldıracağız ve gerekirse omuzlarımızda taşıyacağız (Galatyalılar 6:2). Bu şekilde Mesih'in topluluğu olarak sevgimizi dünyaya göstermeliyiz.

İlerleyen ayetlerde Pavlus imanlının günlük hayatına da değinir: Her zaman sevinmeli, sürekli dua etmeli, her durumda şükretmeli. Mesih'in her birimiz için arzuladığı tutum budur. Ama bazı şartlarda bunu uygulamak zor gelebilir. Ancak Pavlus'un burada içinde bulunduğumuz şartlara bakmaksızın her daim 'Rab'de' sevinebildiğimizden söz ettiğini unutmayalım (Filipililer 4:4). Sürekli dua etmek de durmadan eğilip kalkmak demek değil, iç varlığımızda Tanrı'yla kesintisiz bir ilişime sahip olmak demek. İşte bunun için Kutsal Ruh'la dolu dolu yaşamak şarttır (Efesliler 5:18). Günbegün kendimizi O'nun yönetimine teslim ettikçe ruhumuz yenilenecek ve esenliğimiz hiç eksilmeyecektir (Galatyalılar 5:16). Aksi taktirde kendimizi dünyanın stresli temposuna kaptırdığımızda içimizde yaşayan Kutsal

Ruh'un etkisini köreltmüş ve söndürmüş oluruz. Aynı zamanda Kutsal Ruh'un bize nerede ve nasıl seslendiğine dikkat etmeliyiz. Rab bize bir çok yoldan ulaşabilir. Bazen de kardeşlerin peygamberlik sözleri aracılığıyla bize konuşuyor olabilir. Ama her '*Rab bana şöyle şöyle dedi*' diyen kişiye sorgusuz sualsiz inanmamalıyız. Söylediklerini öncelikle Rab'bin yazılı sözleriyle kıyaslamalıyız. Söylenenleri sınadıktan sonra Rab'den geldiğine emin olduğumuz sözlere sınımsız sarılabılıriz.

Sonunda Pavlus çok sevdiği Selanikli kardeşler için güzel dileklerini iletir. Rab'bin onları son güne dek koruyacağına inandığını belirtir çünkü biz sadık kalmazsak da Rab her zaman sadık ve güveniliridir. Böylece Pavlus onları Rab'be emanet ederek vedalaşır.

2.SELANIKLİLER'E GİRİŞ

İşlenen konuların benzerliklerinden bu ikinci mektubun önceki mektuptan kısa bir süre sonra yazıldığı anlaşılıyor. Bu ikinci mektupta Pavlus özellikle İsa'nın ikinci gelişine ve Mesih'in Karşıtı'nın oynayacağı role çok ağırlık veriyor. Anlaşılan, Selaniklilere Pavlus'un adına yazılan sahte bir mektup ulaştı. Gelen mektup 'Rab'bin Günü' denen son günlerle ilgili yalan yanlış bir takım bilgi aktarmıştı. Bundan dolayı Selanikli kardeşler çok telaşlandılar ve bir şekilde bu haber Pavlus'a ulaştı (2:1-2). Ayrıca bu sahte öğretiyeye göre "artık çalışmamıza gerek kalmıyor" diyen bazı kardeş de tembelliğe düştü. Ondan dolayı Pavlus özellikle çalışmak istemeyenleri çok sert bir şekilde uyarıyor (3:11-12).

Bu mektup Mesih'in ikinci gelişi ve Rab'bin Günü denen dünyanın sonunda baş gösterecek büyük olaylarla ilgili son derece ayrıntılı bilgi veriyor. Temel olarak Pavlus imanları uğruna acı çeken Selanikli kardeşlere Tanrı'nın adaletine güvenmeleri için cesaretlendirmeye çalışıyor. Aynı zamanda Mesih dünyaya dönmeden önce gerçekleşmesi gereken önemli bazı olayları sıralıyor: 1. Büyük bir imandan dönüş olacak ve 2. 'Yasa tanımaz adam' yani Mesih Karşıtı ortaya çıkacak. Bu gibi gelişmeler bir süre devam etse ve İblis bir çok insanı kandırmaya başarsa bile eninde sonunda Rab Oğlu İsa Mesih'i yeryüzüne göndererek adaletini sağlayacaktır.

Bununla beraber bu konularda Tanrı'ya güveniyoruz demek, daha fazla uğraşmaya gerek yok demek değil. Tanrı boş gezenlerden hoşlanmaz. Hatta Pavlus 'çalışmak istemeyen yemek de yemesin!' der. Aksine Mesih'in topluluğu görkemli dönüşünü beklerken her konuda gayretli olup İsa'yı her yerde her yönden yüceltmeye özen göstermeli. Rab'bimiz dönene kadar kutsal vasfımız budur! (Titus 2:11-14)

TASLAK

Pavlus onları Yüreklendiriyor (1:1-12)

Pavlus şükrediyor (1:1-4)

Pavlus gelecekteki yargıdan bahsediyor (1:5-12)

Pavlus "Rab'bin Günü"nü Açıyor (2:1-17)

Mesih Karşıtının Ortaya Çıkması (2:1-12)

Mesih İnanlılarının Kurtuluşu (2:13-17)

Pavlus Dua İstiyor (3:1-5)

Pavlus Tembelleri Uyarıyor (3:6-18)

RAB'BİN ADALETİ

2.Selanikliler 1:1-12

1 Pavlus, Silvanus ve Timoteos'tan Babamız Tanrı'ya ve Rab İsa Mesih'e ait Selanik kilisesine selam!

2 *Baba Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere lütuf ve esenlik olsun.*

3 *Kardeşler, sizin için her zaman Tanrı'ya şükran borçluyuz. Böyle yapmamız da yerindedir. Çünkü imanınız büyüdükçe büyüyor, her birinizin öbürüne olan sevgisi artıyor.*

4 *Bu nedenle bizler, katlandığınız bütün zulüm ve sıkıntılar karşısındaki sabır ve imanınızdan ötürü Tanrı'nın kiliseleri arasında sizinle övünüyoruz.*

5 *Bütün bunlar Tanrı'nın adil yargısının belirtisidir. Sonuç olarak, uğruna acı çektiğiniz Tanrı Egemenliği'ne layık sayılacaksınız.*

6-8 *Tanrı adil olanı yapacak: sıkıntı çektirenlere sıkıntı ile karşılık verecek, sıkıntı çeken sizleri ise bizimle birlikte rahata kavuşturacaktır. Bütün bunlar Rab İsa alev alev yanan ateş içinde güçlü melekleriyle gökten gelip görüldüğü zaman olacak. Rabbimiz İsa, Tanrı'yı tanımayanları ve kendisiyle ilgili Müjde'ye uymayanları cezalandıracak.*

9-10 *Böyleleri Rab'bin varlığından ve yüce gücünden uzak kalarak sonsuza dek mahvolma cezasına çarptırılacaklar. Bütün bunlar Rab'bin kendi kutsalları arasında yüceltmek ve bütün imanlılarda hayranlık uyandırmak üzere geldiği gün olacak. Sizler ise iman edenlerdensiniz. Çünkü ettiğimiz tanıklığa inandınız.*

11 *İşte bu nedenle Tanrımız sizi çağrısına layık görsün, iyiliğe yönelik her dileğinizi, imana dayanan her uğraşınızı kendi gücüyle sonuçlandırsın diye sizin için her zaman dua ediyoruz.*

12 *Öyle ki, Tanrımız'ın ve Rab İsa Mesih'in lütfuyla Rabbimiz İsa'nın adı sizde yüceltilsin, siz de O'nda yüceltilesiniz.*

AÇIKLAMA: Selanikli kardeşler iman eder etmez çok yoğun baskılara maruz kaldılar. Ardından kafalarını karıştıran bazı duyular da aldılar, fakat her şeye rağmen Mesih'e olan sevgilerinden vazgeçmediler. Bu yüzden Pavlus onlarla büyük gurur duyuyor. Kısa bir sürede Selanikli kardeşlerin hem imanları hem de sevgileri büyük bir artış gösterdi. Bunu gören çevredeki imanlı topluluklar onları Pavlus'a övüp durdular. Aslında bu sırada Elçi Pavlus da büyük baskılar görüyordu ama Selanik'ten gelen haberler onu bayağı teselli etti. Aslında doğal olarak zorluklardan ne kadar kaçınırsak da hayatta bize en çok şey öğreten bu sıkıntılı dönemlerdir. Çünkü zorluklara göğüs gerdikçe dayanma gücümüz artıyor. İşte bu yüzden Rab'bin Sözü bir çok yerde karşımıza çıkan sıkıntıları ve denemeleri sevinçle karşılamamızı söyler çünkü bu sayede hem imanda güçleniyoruz hem de Rab'be daha da yaklaşıyoruz (Romalılar 5:1-5, Yakup 1:2-5).

Yine de, özellikle haksızlığa uğradığımızda, bazen Rab'bin adaletini sorgulamaya başlayabiliriz. Nitekim Kutsal Kitap'ın bir çok yerinde kutsallar Rab'bin adaletini göstermesi için yakardılar (Mezmur 13, 73). Pavlus ise şu an için imanlıların başına gelen sıkıntıları gelecek yargının belirtisi olarak görür. Mesih aynı gerçeği öğretti: *'Birincilerin birçoğu sonuncu, sonuncuların birçoğu birinci olacak.'*

Lazar'ın hikayesinde de dünyanın şimdiki hali ölümden sonra tam tersine döneceğini vurguladı (Luka 16:19-31). Kısacası, şunda acı çekmemiz gerekiyorsa da günün sonunda Rab'bin adaletini göreceğimizden emin olabiliriz. Çünkü yaklaşmakta olan Tanrı Egemenliğinde tüm haksızlıkların hesabı sorulacak ve gerçekte Rab'be sadık kalanlar ona paydaş olmaya layık görülecekler. Bu ayetlerde Pavlus Rab'bin adaleti nihayet yerine geldiği süreci ayrıntılı bir şekilde aktarır. İsa Mesih'in kendisi alev alev yanan ateş içinde görünüp görkemli melek ordusuyla gökten gelecek ve halkına onca zaman sıkıntı çektiren tüm hasımlarını cezalandıracaktır (bkz. Vahiy 19). İmanlılar ise o gün inanılmaz bir görkemle Rab'bin yanına alınarak Mesih'in yüceliğine katılacaklar (Matta 24:30-31). Ardından, hayatta kalan herkes İsa Mesih'in yargı tahtı önüne çıkacak. Rab'bin halkına karşı gelenler de hüküm giyerek cehenneme teslim edilecekler (Matta 25:31-46). Burada ilginçtir ki cehennemi tasvir ederken özellikle Rab'bin gücünden ve varlığından uzak kalmaktan bahseder. Anlaşılan şu ki cehennemin en korkunç yanı orada çekilen fiziksel acı değil, ebediyen yaşayan Tanrı'nın varlığından ve bütün nimetlerinden mahrum kalmak olacaktır. Böylece adalet yerine gelmiş olacaktır.

Pavlus bu sözlerle Selanik'te sıkıntı çeken kardeşlerini teşvik etmeye çalışır. Çünkü adaletin hemen bugün yerine gelmeyeceğini bilsek de eninde sonunda Rab'bin nihai yargısını göreceğimizi bilmek bizi gerçekten teselli eder. Belki bugün dualarımızın sonucunu ya da emeğimizin ürününe göremeyebiliriz ama boş olmadığına eminiz (1.Korintliler 15:58). Ancak İsa Mesih yeryüzüne dönene kadar yapabileceğimiz en iyi şey aldığımız kutsal çağrıya layık bir şekilde yaşamaya özen göstermektir. Amacımız her zaman için Rab İsa Mesih'i yüceltmek olmalı çünkü O'nun yücelmesi sonucunda bizim de yüceleceğimiz kesindir. Böylece kutsal hayatlarımız ve etkin hizmetlerimizle O'nun gelişini çabuklaştırmış oluruz (2.Petrus 3:11-12).

**Bütün bunlar Rab İsa
alev alev yanan ateş
içinde güçlü
melekleriyle gökten
gelip görüldüğü zaman
olacak.**

RAB'BİN GÜNÜ

2.Selanıkliler 2:1-16

1-2 *Rabbimiz İsa Mesih'in gelişine ve O'nunla birlikte olmak üzere toplanmamıza gelince: Kardeşler, rica ediyoruz, Rab'bin gününün geldiğini ileri süren herhangi bir ruh, bir söz ya da bizden gelmiş gibi gösterilen bir mektup hemen aklınızı karıştırmayın, sizi telaşlandırmayın.*

3 *Hiç kimse hiçbir şekilde sizi aldatmasın. Çünkü imandan dönüş başlamadıkça, mahvolacak olan o yasa tanımaz adam ortaya çıkmadıkça o gün gelmeyecektir.*

4 *Bu adam, tanrı diye anılan ya da tapılan her şeye karşı gelerek kendini hepsinden yüce gösterecek, hatta kendisini Tanrı ilan ederek Tanrı'nın Tapınağı'nda oturacaktır.*

5 *Daha yanınızdayken bunları söylediğimi hatırlamıyor musunuz?*

6 *Zamanı gelince ortaya çıkarılacak olan bu adamı şimdilik neyin engellediğini biliyorsunuz.*

7 *Evet, yasa tanımazlığın gizli gücü şu anda bile etkindir; ama bu gücü şimdilik engelleyen ortadan kaldırılıncaya dek görevini sürdürecektir.*

8 *Sonra yasa tanımaz adam ortaya çıkacak. Rab İsa onu ağzının soluğuyla öldürecek, gelişinin görkemiyle yok edecek.*

9-10 *Yasa tanımaz adam, her türlü mucizede, yanıltıcı belirtilerle harikalarda ve mahvolanları aldatan her türlü kötülükte sergilenen Şeytan'ın etkinliğiyle gelecek. Mahvolanlar, gerçeği sevmeye ve böylece kurtulmaya yanaşmadıklarından mahvoluyorlar.*

11 *İşte bu nedenle Tanrı yalana kanmaları için onların üzerine yanıltıcı bir güç gönderiyor.*

12 *Öyle ki, gerçeğe inanmayan ve kötülükten hoşlananların hepsi yargılsın.*

13 *Ama biz, ey Rab'bin sevdiği kardeşler, sizler için her zaman Tanrı'ya şükran borçluyuz. Çünkü Tanrı, Ruh aracılığıyla kutsal kılınıp gerçeğe inanarak kurtulmanız için sizi ta başlangıçtan seçti.*

14 *Rabbimiz İsa Mesih'in yüceliğine kavuşmanız için, bildirdiğimiz Müjde'yle sizi bu kurtuluşa çağırdı.*

15 *Öyleyse dayanın, kardeşlerim! İster sözle ister mektupla, ilettiğimiz öğretilere sınımsız tutun.*

16 *Rabbimiz İsa Mesih'in kendisi ve bizi sevip lütfuyla bize sonsuz cesaret ve sağlam bir umut veren Babamız Tanrı sizi yüreklendirsin, her iyi eylem ve sözde pekiştirisin.*

AÇIKLAMA: Şimdi mektubun ana konusuna geldik. Anlaşılan Selanikli kardeşlerin kafalarını karıştıran bir haber geldi, güya Rab'bin günü geldi bile. Bunu duyan kardeşler çok telaşlandılar çünkü Rab'bin gününden önce Mesih'in gelişini bekliyorlardı. Dahası, İsa Mesih geldiğinde kendisine ait olanları yanına alması gerekiyor. O yüzden Pavlus burada bu önemli duruma biraz açıklık getirmek istiyor. Öncelikle telaşlanmamaları gerektiğini vurgular çünkü Mesih henüz dönmedi. Peki, 'Rab'bin günü' derken neyi kastediyor? Asırlar önce peygamberler Rab'bin kendisi bir gün dünya tarihine nihayet müdahale edip mutlak bir adalet sağlamakla beraber kutsal egemenliğini kuracağını bildirdiler. O gün özellikle imansızlar için korkunç bir gün olacak çünkü Tanrı birikmiş bütün gazabıyla yeryüzü üzerine gelecek (Yeşaya 13, Yoel 2). İmanlılar ise o gün inanılmaz bir sevinç yaşayacak çünkü Rab sonunda yanlarına gelip onları yanına alarak kurtaracaktır (Matta 24:31). Özetlemek gerekirse 'Rab'bin Günü' tek bir gün değil, esas Tanrı'nın kendisini tüm dünyaya bariz bir şekilde göstermeye başladığı süreçtir.

Peki dünyanın sonuna yol açan bu süreç nasıl gelişecek? Elçi Pavlus'un dediğine göre Rab'bin Günü'nden önce iki önemli olay var: 1. Büyük bir imandan dönüş olacak, 2. Yasa tanımaz adam ortaya çıkacak. İmandan dönüş derken Mesih'in bahsettiği bir olaya değiniyor. Matta 24:10'da Mesih son günlerde bir çok kişinin imandan sapacağını belirtir. Elçi Pavlus da aynı olayı 1.Timoteos 4. bölümde

ayrıntılı yazar. Yani son günlere yaklaştığımızda imanlılar için şartlar o kadar zorlaşacak ki bir çok kişi Rab'ben uzaklaşacaktır. İkinci önemli olayda ise Pavlus'un 'Yasa tanımaz adam' diye betimlediği güçlü bir dünya önderi vardır. Dediğine göre Mesih'in gelişinden hemen önce ortaya çıkan bu lider o kadar kibirli olacak ki, yeri geldiğinde Yeruşalim'de bulunan Tanrı'nın Tapınağı içine girip Rab'bin tahtını temsil eden Antlaşma Sandığı üzerine oturarak kendini Tanrı ilan edecektir. Kutsal Kitap'ın bir çok yerinde Şeytan'ın gücüyle hareket eden ve dünyanın son egemenliğini yöneten bu adam hakkında pek çok ayrıntı verir. Peygamber Daniel onun son derece 'övüngen' biri olduğunu ve Tanrı'nın halkına hunharca saldırdığını belirtir (Daniel 7:8, 25). Daha sonra onun İsrail'in kuzeyinden çıkageldiğini de öğreniyoruz (Daniel 11:36-45 ve Hezekiel 38). Elçi Yuhanna ona 'Mesih Karşıtı' lakabını verir çünkü kendini Mesih'in yerine koymaya çalışırken esas Mesih İsa'ya ve izleyicilerine derin bir düşmanlık besleyecektir (1.Yuhanna 2:18). Daha sonra Vahiy bölümünde aynı dünya lideri denizden çıkan bir canavar olarak tasvir edilir (Vahiy 13,17).

Şimdi Pavlus bahsettiği bu iki olayın henüz gerçekleşmediğini belirterek Rab'bin Günü henüz gelmediğini kanıtlar. Hatta yasa tanımaz adamın gelmesine engel olan bir şeyden de bahseder. Bununla neyi kastettiğini tam bilemezsek de zaman Tanrı izin verene kadar İblis'in planına engel olacağı kesindir. Fakat günü geldiğinde ve Mesih Karşıtı oraya çıktığında gerçekten inanılmaz şeyler yaşanacak. Yasa tanımaz adam Şeytan'ın gücüyle şaşılabilir işler ve mucizeler gerçekleştirerek tüm dünyayı büyüleyecektir. Aslında Tanrı da bu şekilde kendisine karşı gelen tüm insanların yargılanmak üzere birleşmesini sağlayacaktır. Yani İblis farkında olmadan esas Tanrı'nın işini yapacaktır. Yine Pavlus Selanikli kardeşlerin bu ürkütücü manzaranın karşısında korkmalarını istemiyor. Evet, özellikle sona yaklaştığımızda bizi çok zor günlerin beklediği kesindir. Ancak günün sonunda Rab'bin hepimizi yanına almak üzere görkemli bir şekilde yeryüzüne ineceğini biliyoruz. O zamana kadar bizim işimiz kutsallık içinde yaşayarak sona kadar dayanmaktır. Hiç korkmamıza gerek yok çünkü Rab'bin bizi seçip içten sevdiğine eminiz. Böylece ne olursa olsun '*Rab bizden yanaysa, kim bize karşı olabilir?*'

Tanrı, Ruh aracılığıyla kutsal kılınıp gerçeğe inanarak kurtulmanız için sizi ta başlangıçtan seçti

SON BUYRUKLAR

2.Selanikliler 3:1-18

1 Son olarak, kardeşler, Rab'bin sözü aranızda olduğu gibi hızla yayılıp yüceltilsin diye bizim için dua edin.

2 Ahlsız, kötü insanlardan kurtulmamız için de dua edin. Çünkü herkes iman etmiş değildir.

3 Ama Rab güvenilirdir. O sizi pekiştirecek, kötü olandan koruyacaktır.

4 Buyurduklarımızı yaptığınıza ve yapacağınıza dair Rab'de güveniyoruz.

5 Rab yüreklerinizi Tanrı'nın sevgisine, Mesih'in sabrına yöneltsin.

6 Kardeşler, bizden aldıkları öğretilere uymayıp boş gezen bütün kardeşlerden uzak durmanızı Rab İsa Mesih'in adıyla buyuruyoruz.

7 Bizleri nasıl örnek almanız gerektiğini kendiniz biliyorsunuz. Çünkü biz aranızdayken boş gezenler değildik.

8 Kimsenin ekmeğini karşılıksız yemedik. Herhangi birinize yük olmamak için uğraşp didindik, gece gündüz çalıştık.

9 Yardımlarınızı hak etmediğimiz için değil, izleyebileceğiniz bir örnek bırakmak için böyle yaptık.

10 Hatta sizinle birlikteken şu buyruğu vermiştik: «Çalışmak istemeyen yemek de yemesin!»

11 Çünkü aranızda bazılarının boş gezdiğini duyuyoruz. Bunlar hiçbir iş yapmıyor, başkalarının işine karışıp duruyorlarmış.

12 Böylelerine Rab İsa Mesih adına yalvarıyor, şunu buyuruyoruz: Sakin bir şekilde çalışıp kendi kazançlarından yesinler.

13 Sizlerse kardeşler, iyilik yapmaktan usanmayın.

14 Eğer bu mektuptaki sözlerimize uymayan olursa onu mimleyin. Yaptıklarından utanması için onunla ilişkinizi kesin.

15 Yine de onu düşman saymayın, bir kardeş olarak uyarın.

16 Esenlik kaynağı olan Rab'bin kendisi her zaman, her durumda esenlik versin. Rab hepinizle birlikte olsun.

17 Ben Pavlus bu selamı kendi elimle yazıyorum. Her mektubumun özel işaretidir bu; böyle yazarım.

18 Rabbimiz İsa Mesih'in lütfu hepinizle birlikte olsun.

AÇIKLAMA: Mektubun sonuna doğru Pavlus son bir kaç önemli buyruk aktarır. Özellikle toplulukta tembellik yapıp boş gezenlere yönelik çok sert bazı sözler sarf eder. Fakat bundan önce kendisi için dua etmelerini rica eder. Gördüğümüz gibi Pavlus'un en büyük arzusu müjdenin yayılmasıdır. Bazısı buna engel olmaya çalışılırsa da Rab'bin bu kutsal işi sonuna kadar sürdüreceğine tam bir imanı vardı. Rab'bin hem kendisine hem de Selanikli kardeşlere her yönden destek olacağına emindir. Çünkü sürdürdüğü hizmet sonuçta Tanrı'nın işidir ve Rab güvenilir, kutsal hizmetinin yere düşmesine izin vermez. O yüzden Rab'bin Selanikli kardeşlerin yüreklerini Mesih'in sevgisine ve sabrına yöneltmesini diler.

Ardından Pavlus toplulukta düzensiz birer hayat süren kimselere değinir. Pavlus öncelikle kendi hayatını örnek gösterir. Aralarında kaldığı sürece Pavlus boş gezmedi, aksine onlara Mesih'in ahlakını öğretmek için gece gündüz uğraşıp durdu. Elbette ki öğretmenleri olarak Elçi Pavlus onlardan bir destek talep edebilirdi, ama bunu yapmadı. Örnek hayatıyla Pavlus onlara çalışkanlığın önemini öğretmeye çalıştı. Ayrıca onlara şu prensibi hep vurguladı: 'Çalışmak istemeyen yemek de yemesin!' Yani çalışmayı reddeden, tembel bir yaşantı sergileyen kimsenin yardımını hak etmiyor. Şimdi, Selanik'te nedense boş gezen bazı imanlı vardı. Pavlus'un onlara öğüdü şöyle: Sakin bir şekilde çalışıp kendi kazançlarıyla geçinsinler. Dahası, hep başkalarından bir şey beklemek yerine gerçekten ihtiyacı olan kardeşlerine destek olmak için fırsat kollasınlar (Efesliler 4:28). Fakat biri bu temel buyruğa uymamakta ısrar ediyorsa disiplin altına alınmalı (Matta 18:15-17). Sürdüğü tembel ve düzensiz hayattan utanması için bir süreliğine topluluktan uzaklaştırılmalı. Tabi, bu disiplinin amacı onun günahının

farkına varıp tövbe etmesidir o yüzden onu bir düşman saymamak lazım. Aksine bir an evvel düzenli bir hayat kurup Mesih'in topluluğuna dönmesi için dua etmeliyiz. Tüm bunlardan Mesih'in topluluğuna ait olmanın ciddiyetini anlayabiliyoruz. Rab'bin ev halkı olarak İsa'nın öğretilerini doğru düzgün yansıtmak en önemli görevlerimizden biridir. Fakat eğer aramızdan biri Mesih'e aykırı bir yaşantı sergiliyorsa önce uyarılmalı ve sonra gerekirse mimlenmelidir.

Mektubun son sözlerine gelince Elçi Pavlus Selanikli kardeşlere esenlik diler. Büyük olasılıkla Pavlus bu mektubu başkasının eliyle yazdırdı o yüzden sona gelince kendi kalem alıp bir cümle yazar. Böylece onları Rab'bin lütfuna emanet ederek mektubu kapatır.

KAYNAKÇA

TÜRKÇE

William MacDonald, *Kutsal Kitap Yorumu: Yeni Antlaşma Serisi*, Cilt 3, Yeni Yaşam Yayınları, 2002.

Leon Morris, *Selaniklilerin Mesajı*, Haberci, 2011.

İNGİLİZCE

John F. Walvoord *The Thessaloiian Epistles*, Zondervan, 1974

Thomas Constable Online Commentary:

<http://www.soniclight.com/constable/notes/pdf/1thessalonians.pdf>

Bu Kitap beğendiniz mi?

Daha fazla ücretsiz e-Kitaplar [Hristiyan Kitaplar.com](http://HristiyanKitaplar.com)'dan indirebilirsiniz.

Can Nurođlu yazar olarak beğendiniz mi? [Yazarın tüm kitaplar şuradan indirebilirsiniz.](#)

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

